

ELŐTERJESZTÉSa **Képviselő-testület** / Bizottság

2022. év március hónap 3. napján tartandó ülésére

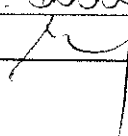
Előterjesztés tárgya: Tájékoztatás az Állami Számvevőszék által lefolytatott vizsgálatok eredményeiről**Összeállító:**

Név	Tisztség	Aláírás
Benedek János	belső kontroll felelős	

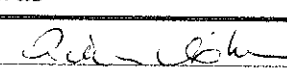
Egyeztetve (Polgármesteri Hivatal)

Név	Tisztség	Aláírás
--		

Az előterjesztés összhangban van a jogszabályokkal:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Dobos Anita	jogi referens (JTP)	dr. Dobos Anita
dr. Kóródi-Juhász Zsolt	főosztályvezető (JTP)	

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte:

Név	Tisztség	Aláírás
Buzás Lászlóné	főosztályvezető (GFO)	

Jegyzői törvényességi ellenőrzés:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Ronyecz Róbert	jegyző	

Tájékoztatva:

Név	Tisztség	Aláírás
Kassai Dániel	tanácsnok	

Előterjesztő:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Ronyecz Róbert	jegyző	

Tárgyalja: PEB**Javasolt meghívott:** --A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges / nem szükséges*.Az előterjesztés zárt kezelését kérjük / nem kérjük*.

nyilvános ülés / zárt ülés*		
Mötv. 46. § (2) bekezdés a)	46. § (2) bekezdés b)	46. § (2) bekezdés c)
egyszerű többség / minősített többség*		
Kt. SZMSZ 49. § (1-16.)	egyéb jogszabály:.....	
hatáskör jogalapja		
Kt. SZMSZ 87. § (1) bekezdés a) pontja	egyéb jogszabály:.....	
* megfelelő rész aláhúzendó		

Tisztelt Képviselő Testület!

2021. évben lezárultak az Állami Számvevőszék által a Budapest fővárosi és kerületi önkormányzatok költségvetési intézményeit érintő vizsgálatok. Erről, illetve az Állami Számvevőszék által korábban lefolytatott vizsgálatokról a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbiak szerint tájékoztatom (az Állami Számvevőszék által készített jelentésekből a kivonatok dőlt formátumban láthatóak):

- **21004. számú JELENTÉS Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése - Főváros és kerületek, megyei jogú városok és megyei önkormányzatok 2021.**

ÖSSZEGRZÉS

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatoknál 12 elnök/polgármester, valamint 13 jegyző felelős vezetői magatartást tanúsított, az ÁSZ tanácsadása alapján már 2020-ban javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

Az ÁSZ rámutatott olyan alapvető területekre, amely alapján 7 elnök/polgármester, valamint 30 jegyző saját felelős vezetői magatartása körében előre intézkedve a csalásmentes integritási környezet kiépítése érdekében javított. 35 önkormányzat elnöke/polgármestere, valamint jegyzője részére további előrelépési lehetőséget biztosít a 2021. évre az alapvetőintegritási feltételek területén.

4 önkormányzatnál, illetve a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál rendszerszintű kockázatok maradtak fenn, amelyek új, részletes ellenőrzést indokolnak.

ÉRTÉKELÉS

Alapvető társadalmi elvárás, hogy az önkormányzatok működésében érvényesüljenek az integritás alapú hivatali elvek az állampolgárok részére nyújtott szolgáltatások során. Minden állampolgárnak azonos elvek alapján, azonos elbírálás szerint kell megkapnia az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatásokat, és ennek érvényesülése az érintettek elégedettségi szintjében is jelentkezzen. Az integritás alapú működés megléte vagy hiánya alapvetően befolyásolhatja az állampolgárok közigazgatásba vetett bizalmát: fennállása

láthatóan erősíti, hiánya pedig nemcsak gyengíti, hanem a bizalom elvesztéshez is vezethet. Ezen elvek érvényesülése különösen fontos a társadalmi, gazdasági súlyuk következtében is kiemelt szerepet játszó megyei, megyei jogú városi, fővárosi és kerületi önkormányzatoknál.

17 önkormányzat és 26 hivatal tett eleget az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok folyamatos, megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy kialakították a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának előfeltételeit, az integrált kockázatkezelés feltételeit.

A képviselő-testület/közgyűlés szervezeti és működési szabályzatában olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének, így többek között az önkormányzat szerveinek és felelősségi viszonyainak meghatározása, valamint a képviselők vagyonyilatkozat-tételi rendjét felügyelő bizottság létrehozása. A szabályokat rögzítő rendelet megalkotásának 45 önkormányzatnál tettek eleget.

A pénzügyi- és a vagyongazdálkodás alapvető szabályozottsága és nyilvántartásai – a számviteli politika és a keretében kialakítandó szabályzatok, a számlarend, a gazdálkodási szabályzat, a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend – elengedhetetlen feltételei a csalásmentes szervezeti működésnek, a közpénzek és a közvagyon integritás elvű kezelésének, valamint a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítésének. A hivatal a számviteli politika és az annak a keretén belül elkészítendő számviteli szabályzatok elkészítésével biztosítja pénzügyi- és vagyongazdálkodása átláthatóságának és elszámoltathatóságának feltételeit, kereteit.

A szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom is erősödjön.

Az önkormányzatok és hivatalok által az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott adatok értékelése alapján az Állami Számvevőszék két ütemben is lehetőséget biztosított a vezetők számára, hogy a feltárt hibák, hiányosságok felszámolására intézkedjenek, hozzájárulva a felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, amelynek révén már 2020-ban javulhat Magyarországon a közpénzügyi helyzet. Első ütemben a 40 figyelemfelhívásra 25 szervezet soron kívül intézkedett, már az ellenőrzés ideje alatt a 2020. évre vonatkozóan javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését. A második ütemben a 61 figyelemfelhívásra 37 vezető tájékoztatta az ÁSZ elnökét a feltárt hiányosságok kapcsán meghozott intézkedéseiről. Az így megtett intézkedések nyomán követésében az államháztartás első védelmi vonalában lévő belső ellenőrzésnek van kiemelt szerepe.

Az integritás szempontjából lényeges dokumentumok ellenőrzésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével az ellenőrzött önkormányzatok és a hivatalok integritási kontrolljainak színvonala átlagosan 4,2 értékű osztályzatot ért el.

A vizsgálat alapján Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) „5” értékelést kapott (vizsgálat II. számú – az ellenőrzött szervezetek felsorolása és értékelése tárgyú – melléklete).

➤ **21027. számú JELENTÉS Önkormányzatok pénzügyi ellenőrzése – Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése – Megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatai 2021.**

ÖSSZEGZÉS

Az Állami Számvevőszék a megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatai gazdálkodásának a kockázatait értékelte. Az önkormányzati éves beszámolók adatai szerint az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya biztosított volt a 2018-2019. években, ugyanakkor a 2019. évben a felhalmozási kiadások finanszírozása kockázatot jelentett a pénzügyi egyensúly biztosítására. Az önkormányzatok tárgyévi pénzügyi pozíciójának egyenlege a 2018-2019. években pozitív volt, de a csökkenő mérték kockázatot jelez. Az önkormányzatok a könyvviteli mérlegben kimutatott vagyon értékét növelték, a szükséges eszközpótlásról gondoskodtak.

KÖVETEKEZTETÉS

A megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatai – 66 önkormányzat – önkormányzati szintű kockázatait értékeltük a pénzügyi gazdálkodás, az eladósodás és a vagyongazdálkodás területén.

Az önkormányzati alrendszerrel érintő adóssághozzájárulás eredményeinek a fenntarthatósága a kialakított jogszabályi környezetben a 2018-2019. években biztosított volt. A 2018-2019. évi beszámoló adatok alapján a megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatai pénzügyi egyensúlya a feladatok és gazdálkodási feltételek lényeges változása nélkül fenntartható, rövidtávon rendszerszintű beavatkozást nem igényel.

A működési jövedelem fedezetet biztosított a felhalmozási költségvetés 2019. évi negatív egyenlegére, valamint a hitelek törlesztésére is, azonban a külső források visszafizetési kötelezettségének növekedése, az elindult fejlesztések finanszírozása és a kapcsolódó fenntartási kiadások kockázatforrást jelentenek az önkormányzatok eladósodására, ezért e kockázatok kezelése odafigyelést igényel.

Az eladósodás rendszerszintű kockázata nem állt fenn. Az önkormányzatok pénzügyi pozíciója az időszakban ugyan romlott, de a vagyon növekedése a felmerülő pénzügyi kockázatokat mérsékelte, az eszközpótlásról az ellenőrzött időszakban gondoskodtak. A pénzügyi egyensúly megteremtése, fenntartása érdekében, figyelemmel a koronavírus járvány miatt megváltozott körülményekre, az arra adott válaszok tekintetében a kockázatokat a 2020. évre értékelni és kezelni kell.

A vizsgálat általánosságban értékelte a kiválasztott önkormányzatokat. Az Önkormányzatra vonatkozóan semmilyen megállapítás, javaslat vagy értékelés nem került megfogalmazásra.

- **21102. számú JELENTÉS A Budapest fővárosi és kerületi önkormányzati intézmények ellenőrzése** – Az önkormányzat és társulás irányítása alá tartozó intézmények integritásának monitoring típusú ellenőrzése – 303 intézmény, 2021.

ÖSSZEGZÉS

Az Állami Számvevőszék figyelemfelhívásának és tanácsadásának eredményeként a Budapest fővárosi és kerületi önkormányzatok irányítása alatt álló 303 ellenőrzött intézmény közül 86 intézménynél az intézményvezető már 2021-ben intézkedett, vagy intézkedéseket rendelt el az integritást biztosító alapvető feltételek megerősítése, illetve kiépítése érdekében. Ezeknek az intézményeknek javult az integritása, erősödtek a csalásmentes működés feltételei.

131 intézménynél további intézkedések szükségesek az integritást biztosító alapvető feltételek kiépítése, illetve kiegészítése érdekében. Ezeknek az intézményeknek a vezetői az Állami Számvevőszék intézkedési kötelemmel járó figyelemfelhívására nem intézkedtek, ezért az azonosított kockázatok növekedtek, vagy intézkedéseik nem fedték le a kockázatos területeket, így az azonosított kockázatok nem változtak. Az irányított

önkormányzat 24 intézmény megszüntetéséről döntött az ellenőrzött időszakban.

ÉRTÉKELÉSEK

Az Állami Számvevőszék a Budapest fővárosi és kerületi önkormányzatok irányítása alá tartozó 303 intézmény belső kontrollrendszerének lényeges elemei kialakítását ellenőrizte a 2021. évre vonatkozóan. Az ellenőrzés a súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosított a szervezeti integritás, működés és vezetés, valamint a gazdálkodás területén a kockázatok azonosítására.

A szervezeti integritás alapvető feltétele a szabályozottság, azaz a jogszabályokban előírt belső szabályzatok megléte, azok – hatályos jogszabályoknak megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy az intézményvezetők kialakítják a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának, az integrált kockázatkezelésnek és az integritást sértő események kezelésének a feltételeit.

A szervezeti integritás, a működés és a vezetés alapvető szabályozási feltételeinek kialakítása hozzájárul a csalásmentes integritási környezet megteremtéséhez.

A szervezeti és működési szabályzat teremti meg a szervezet szabályszerű működésének alapjait, illetve rögzíti a szervezeten belüli felelősségi viszonyokat. A szabályzat biztosítja a szervezeti működés szabályozottságát, ezáltal a szervezet tevékenységének átláthatóságát, a szervezeti célokkal összhangban történő működés feltételeit és annak ellenőrizhetőségét. Az ellenőrzöttek közül 298 intézmény rendelkezett szervezeti és működési szabályzattal a 2021. évben.

A jogszabályi előírásoknak eleget téve, nyilatkozatban értékelte az intézmény belső kontrollrendszerének minőségét 270 intézmény vezetője. Ezek közül 218 intézménynél alakítottak ki olyan szabályozásokat, folyamatokat, amelyek biztosítják a költségvetési szerv tevékenységében a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználása követelményeinek érvényesítését.

Az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét 266, a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét 279 intézménynél alakították ki az intézményvezetők. Az integrált kockázatkezelés eljárásrendje biztosítja a szervezet működésében rejlő kockázatok azonosításának és kezelésének feltételeit. A szervezet működési kockázatai veszélyeztethetik a közpénzekkel való átlátható, elszámoltatható és felelős gazdálkodást. Az integritást sértő események kezelésének eljárásrendje jelenti a szervezet tekintetében felmerülő és a szervezeten belül bekövetkező integritást sértő események kezelésének alapjait. Az eljárásrend kialakításával az intézmény vezetője támogatja az integritást sértő eseményekkel kapcsolatosan azonosított kockázatok bekövetkezése esetén azok hatékony kezelését, illetve a következmények enyhítését.

A pénz- és vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozások és nyilvántartások – így a számviteli politika és a keretében elkészítendő szabályzatok, a számlarend, a beszerzések szabályozása, valamint a kötelezettségvállalásra és a teljesítés igazolására jogosultak és aláírásmintáik nyilvántartása – előmozdítják a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét. Az intézményvezető ezen szabályzatok elkészítésével, nyilvántartások vezetésével és folyamatos karbantartásával az alapfeltételét biztosítja a pénzügyi- és vagyongazdálkodás átláthatóságának, a közpénzekkel és közvagyonnal való elszámoltathatóságnak. Az ellenőrzöttek közül 201 intézménynél a számviteli politika, 188 intézménynél a számlarend, 212 intézménynél a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend rendelkezésre állt.

Az ellenőrzöttek közül 62 intézmény vezetője tett eleget az ellenőrzött területek mindegyikén az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének. Közülük 39 intézmény vezetője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, felismerte további olyan integritási kontrollok kialakításának indokoltságát, amelyet jogszabály nem ír elő, így szervezeti szinten hozzájárul a korrupcióval szembeni védettség megszilárdításához.

240 intézmény esetében az intézményvezető intézkedése volt szükséges a kockázatok csökkentése érdekében, mivel 103 intézménynél a jogszabályok által előírt kontrollok

területén, 114 intézménynél a jogszabályok által előírt és a további, jogszabály által nem előírt integritási kontrollok területén egyaránt, 23 intézménynél utóbbi kontrollok területén voltak hiányosságok. A dokumentumok kiértékelése alapján – az integritás további fejlesztése érdekében – az Állami Számvevőszék azonosította a lényeges kockázati területeket, és már az ellenőrzés lefolytatásával párhuzamosan, a 2021. évre vonatkozóan a kockázatok csökkentésére hívta fel az intézményvezetők figyelmét.

A jelen vizsgálat alapján az Önkormányzat irányítása alatt álló intézmények (a továbbiakban: Intézmények) az alábbi értékeléseket kapták:

Sorszám	Ellenőrzött szervezet megnevezése	Tanácsadást megelőző kockázati besorolás	Intézkedést követően a kockázati értékelés változása	A kockázati szint alacsonyra csökkent-e
190.	Kondor Béla Közösségi Ház és Intézményei	Közepes	Csökkent	Nem
268.	Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Egyesített Bölcsődék	Alacsony	Nem volt szabályszerűségi hiba	Igen
269.	Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ	Alacsony	Nem volt szabályszerűségi hiba	Igen
270.	Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Egyesített Óvoda	Alacsony	Nem volt szabályszerűségi hiba	Igen
285.	Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Egyesített Szociális Intézmény	Közepes	Nőtt	Nem
303.	Tomory Lajos Múzeum	Alacsony	Nem volt szabályszerűségi hiba	Igen

Az Állami Számvevőszék az Intézmények részére kiküldött figyelemfelhívó levelében foglalt javaslatokra az Intézmények az Intézkedési tervüket elkészítették és azok végrehajtása a legtöbb esetben megtörtént.

Az Önkormányzat Egyesített Szociális Intézmény (a továbbiakban: ESZI) – mint ellenőrzött szervezet – vonatkozásában hibaként rögzítették, hogy az ESZI-re nem vonatkoztak a Budapest Főváros XVIII. Kerület Gazdasági Ellátó Szolgálat (a továbbiakban: GESZ) által készített szabályzatok. A GESZ minden kerületi Intézményre vonatkozóan elkészítette a gazdasági szabályzatokat az alapító okiratok és az Együttműködési megállapodások alapján ugyanúgy, ahogy az ESZI-re is, de a többi ellenőrzött költségvetési szervezet/Intézmény esetében ez a kifogás nem merült fel.

Budapest, 2022 FEBR 25.

dr. Ronyecz Róbert
Jegyző